

Staatssecretaris van financiën Eric Wiebes, FOTO BART MAAT, ANP

Verschoningsrecht is niet 'leuk' maar uiterst nuttig

BELASTINGEN De fiscus heeft genoeg bevoegdheid om nodige informatie op te vragen. Het voorstel van Wiebes om het fiscaal verschoningsrecht aan te pakken is daarom onzinnig, zeggen **Camilo Schutte** en **Gerrit-Jan Zwenne**.

Camilo Schutte en Gerrit-Jan Zwenne beiden advocaat in Amsterdam en lid van de adviescommissie rechtsstatelijkheid van de Nederlandse Orde van Advocaten

De verkiezingsdebatten komen eraan en de regering roept dat zij belastingontduiking gaat aanpakken. Staatssecretaris Wiebes schreef de Tweede Kamer op 17 januari hoe: het moet afgelopen zijn met al die advocaten die rijke particulieren en bedrijven adviseren over belastingconstructies. En daarom moet het 'fiscale verschoningsrecht' van advocaten ook weg. Deze overheid die decennialang heeft gebouwd aan een 'gunstig belastingklimaat' om multinationals aan te trekken, geeft nu advocaten de schuld ervan dat de fiscus in en buiten Nederland belastinggeld misloopt? Een sterk staaltje van eigen straatje schoonvegen gecombineerd met slecht verholde minachting voor de rechtsstaat. Als ons land internationaal op zijn kop krijgt omdat onze wetten belastingontwijking mogelijk maken, moet de wetgever of die kritiek als ongefundeerd weerspreken of de hand in eigen boezem steken. Niets daarvan in de brief van het kabinet. Zij die geadviseerd hebben over wetten waarvoor het kabinet verantwoordelijk is, hebben het gedaan.

Opportunisme

Advocaten zijn wel wat gewend als het om opportunistische verwijten gaat. Advocaten zeggen wat anderen niet willen horen en herinneren de overheid

aan haar eigen regels en beginselen, ook wanneer haar dat niet uitkomt. En als de wetgever oneerlijke belastingregels wil hervormen, dan zullen wij dat alleen maar toejuichen. Maar wij moeten spreken waar de staatssecretaris zijn oneerlijke verwijten gebruikt om de aanval te openen op wat hij het 'fiscale verschoningsrecht' noemt. Dat gaat namelijk ons allen aan, als burgers in een rechtsstaat. Want dat verschoningsrecht is er niet 'voor de leuk', maar voor iedereen die in vertrouwen een advocaat wil kunnen spreken.

Risikant

Natuurlijk, het kan ook anders. Ieder wordt verplicht zichzelf aan te geven en anders doet zijn advocaat dat wel voor hem. Wel zo makkelijk voor de overheid. In menig land is gekozen voor zo'n staatsinrichting. Maar zo'n land mag zich geen rechtsstaat noemen. Het kabinet weet dat. Daarom verhuult het zijn bedoeling en spreekt Wiebes van de inperking van een niet bestaand 'fiscaal

verschoningsrecht'. Alsof dat iets heel anders is dan het 'eigenlijke' verschoningsrecht. Dit is onzin en riskant. En het leidt tot niets.

Het is onzin, omdat vertrouwelijke communicatie niet een beetje vertrouwelijk kan zijn, net zoals een fles niet een beetje waterdicht kan zijn. Het is riskant omdat twijfel wordt gezaaid over wat onder het verschoningsrecht valt.

Maar vooral, het leidt ook tot niets. Want de fiscus heeft de bevoegdheid alle informatie die relevant kan zijn op te vragen bij de belastingplichtige. Vertrouwelijke communicatie van de belastingplichtige met zijn advocaat behoort daar niet toe. Die communicatie is voor de aanslag zelf ook niet relevant. Niemand wordt meer of minder belastingplichtig door te communiceren met zijn advocaat.

Geheimhouding

Zonder verschoningsrecht kunnen advocaten rechtzoekenden geen geheimhouding garanderen. En zonder geheimhouding moeten rechtzoekenden vrezen dat alles wat zij tegen hun advocaat zeggen tegen hen kan worden gebruikt.

Het verschoningsrecht is een onmisbaar onderdeel van het recht van ieder van ons om in het door de overheid gecreëerde woud van wetten en regeltjes te kunnen weten waar we juridisch aan toe zijn, zonder dat wij daarmee onszelf blootstellen aan vervolging. Voor de belastingdienst is dat misschien niet leuk, maar makkelijker kunnen wij allen het niet maken.

Deze opinie is op persoonlijke titel geschreven.